

(CA-38)

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY

T Y B A (EXTERNAL) EXAMINATION

THURSDAY 4th April, 2019

Time: 10 TO 01 P.M

TRANSLATION: III

TRA-303

નોંધ: જમણી બાજુ લખેલા આકડા ગુણ દર્શાવે છે.

Total Marks : 100

પ્રશ્ન: ૧) ગુજરાતીમાં અનુવાદ પ્રવૃત્તિનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો. (20)

અથવા

પ્રશ્ન: ૧) નીચેની બંને દુંકનોંધ મુદ્દાસર લખો

૧) અનુવાદ પ્રવૃત્તિ દ્વારા રાષ્ટ્રીય એકતામાં ફાળો.

૨) અનુવાદ પ્રવૃત્તિને નડતી સમસ્યાઓ.

પ્રશ્ન: ૨.અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ સોળ શબ્દોના ગુજરાતી અને હિન્દી પર્યાયસૂચક શબ્દો

જણાવો :

(16)

(01) alias (02) record (03) mania (04) hobby (05) back bone (06) fraud

(07) kinship (08) Racket (09) Pilot survey (10) Harmony (11) homage

(12) renovation (13) Modus Operandi (14) legal heir (15) placement

(16) costume (17) Accountability (18) Negotiation (19) Computer

(20) Brochure (21) Hospitality (22) Convener (23) Domicile (24) Adult Franchise

પ્રશ્ન ૨. બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત શબ્દસમૂહ, કફેવત અને સંક્ષિપ્તના પૂર્ણરૂપ ગુજરાતી

અને હિન્દીમાં જણાવો.

(14)

(01) Far and wide (02) feel at home (03) as desired (04) In good faith (05) by and by

(06) face to face (07) Pride goes before destruction.

(08) There is many a slip between the cup and the lip.

(09) Barking dog seldom bite.

(10) Where there is a will there is a way.

(11) AUDI (12) IFFCO (13) ATIRA (14) TADA

Q:3) Translate the following paragraph into Gujarati.

(13)

A new study offers both hope and a subtle nudge to anyone who has slacked off on exercise in recent years. It finds that if people start to exercise in midlife, even if they have not worked out for years, they can rapidly gain most of the longevity benefits of working out. But the reverse is also true, the study finds. Stop exercising and those longevity benefits shrink or evaporate. Plenty of evidences that exercise affect how long and well we live. The study shows that older athletes develop and retain stronger bones, brains, hearts, muscles and immune systems than people of the same age who rarely work out. On a broader scale, epidemiological studies yoke frequent exercise to prolonged life spans, underscoring that active people are much less likely than the inactive to die prematurely. But most of those studies have

(1)

PTO

looked at people and their exercise habits only once in their lives, rarely delving into what happens as someone's workout routine waxes or wanes across the decades.

OR

Q:3) Translate the following paragraph into Gujarati.

Elephants always remember. They are gentle giants. They are affectionate creatures: this and other elephant lore comes at us, in bits and pieces, in *Jungle*, a latter-day jungle safari featuring bad guys, good guys and a bunch of lovable tuskers. There is not one ounce of complexity in the movie, unspooling in such a linear fashion that even two year olds would have no difficulty in understanding it. Maybe that is the demographic the film will appeal to, with its bright colours and straight-forward story-line and a smiling hero who can take on an army of scowling bad guys single-handedly. In the deep jungle, there is an elephant sanctuary. It is meant to be in Odisha, but other than some characters wearing Ikat saris and a few vaguely Oriya-sounding lines stung about, it looks like a cross between Kerala and Thailand. Clearly it takes a non-Indian director to blithely offer us an unapologetic mash-up of an ancient form of martial arts which originated in the southern Indian state which is what the hero, the most ripped vet on the planet practices. Said vet pats exotic long-tailed birds and pet dogs on their head, before heading out to the jungle, just in time to become the animals' saviour.

પ્રશ્ન :૪) નીચેના પરિચેદનો અંગેજુમાં અનુવાદ કરો :

(12)

જે નોકરીમાં તમને સંતોષ ના મળે છતાં તેને તમારે ચાલુ રામવાની લાયારી હોય તે જીવનસંતોષ માટે બહુ ખરાબ બાબત છે. જીવનસંતોષનો એક અગત્યનો ભાગ કાર્યસંતોષ છે. તમે બેરોજગાર એટલે કે બેકાર રહે તેના કરતાં પણ કામમાં મજા ન આવે અથવા પડાવી કે જોંબમાંથી કોઈ રીતે સંતોષ ના મળે તે તમારી તબિયતને વધુ નુકસાન કરે છે. ઈ. સ. ૨૦૧૦માં થયેલા એક ગેલપ સર્વેક્ષણમાં સ્પષ્ટ જણાવ્યું છે કે નિરાશ કામવાળા જીવન કરતાં બેકારનું જીવન વધુ સારું હોય છે. તેમની બેરોજગારી થતાં જીવનમાં વધ મજા પડતી હતી. સ્વીડનના કામદારો પરનો એક અભ્યાસ જણાવે, કે જે કામદારોનું કામ તદ્દન એકધારું અને નીરસ હતું તેઓ અન્ય કામદારો કરતાં વધુ પ્રમાણમાં હદયરોગના લોગ બન્યા હતા. આપણે ધ્યાં લોકોને એમ કહેતા સાંભળીએ ધીએ કે તીચા પગારો કરતાં પણ અમને લાયક કામ મળ્યું હોત તો વધુ સારું જીવન જીવી શક્યા હોત. અન્ય લોકોની અપેક્ષા પ્રમાણે આપણે જીવન જીવ્યા તેનો પસ્તાવો થાય છે. અમે અમારી જાતને વફાદાર રહી ના શક્યા આવી લાગણી માત્ર શરીરોને જ થાય છે. એ વાત

(2)

સારી નથી. કેટલાક ડોક્ટરો, બકીલો, ન્યાયાધીશો, પ્રોફેસરો અને મેનેજરોને પણ આવી લાગણી થાય છે. તેઓને લાગે છે કે અમે ખોટી કારકિર્દી પસંદ કરી છે

અથવા

પ્રશ્ન : ૪) નીચેના પરિષ્ઠેદનો અંગેજુમાં અનુવાદ કરો :

માનવજીવનની લીલા પણ કેવી છે! જન્મની પ્રથમ ક્ષણ માંડીને મૃત્યુની અંતિમ ક્ષણ સુધી માનવી એના શરીરની આસપાસ વીંટળાતો રહે છે. બાળપણમાં શરીરને અસુખ થતાં રડવા લાગે છે. યુવાનીમાં મુંઝાઈ જાય છે અને બુઢાપાંમાં તો શરીરની ચિંતાના બોજથી બેવડ વળી જાય છે. માણસનું શરીર જ માણસને ઘેરી લેતું હોય છે. એમાંથી બહાર નીકળીને કોઈ પોતાના મન સુધી પહોંચે છે. મનના તરંગોનો એ અભ્યાસ કરે છે. પોતાના મનને સમજવા અને વાળવા કોણિશ કરે છે. મનની અવળી ગતિને સવળી કરવા પુરુષાર્થ આદરે છે. ભૂતકાળમાં જીવતા અને ભવિષ્યમાં રાચતા મનને વર્તમાનમાં લાવે છે. આ રીતે તનમાં સ્વાસ્થ્ય પછી માનવી મનના સ્વાસ્થ્ય માટે પ્રયાસ કરે છે. શરીર અને મન બંને સ્વસ્થ થયા પછી એની સામે એકાએક એક પ્રશ્ન ઉલ્લો થાય છે કે માટું અસ્તિત્વ છે શું? હું કોણ છું અને શા માટે જીવું છું? અને એમાંથી એની પોતાના અસ્તિત્વ વિશેની ખોજ શરૂ થાય છે. આજ સુધી એ બીમારીના વિચારોથી રેસાયેલો હતો કે પછી મનની વૃત્તિઓથી ગ્રસિત હતો. હવે એ બંને પર વિજ્ય મેળવ્યા બાદ એને ત્રીજો સવાલ જાગે છે કે પોતાના આ અસ્તિત્વનો અર્થ શો છે? આ જીવનનો અર્થ શો છે?

પ્રશ્ન : ૫) નિર્મલિખિત પરિચ્છેદ કા ગુજરાતી મેં અનુવાદ કીજીએ।

(13)

માઁ બનના હર સ્ત્રી કે જીવન કા સબસે "સુખદ વ ખુશી કા એહસાસ હોતા હૈ। ઇસ એહસાસ કે બિના વહ અપને આપકો અધૂરા મહસૂસ કરતી હૈ। માઁ બનકર કઠીન એવં અસહનીય પ્રસવ પીડા કે બાદ જબ વહ અપને નન્હે શિશુ કો દેખતી હૈ તો અપને કો ગૌરવાન્વિત મહસૂસ કરતી હૈ ઔર અબ વહ પત્ની કે સાથ સાથ માઁ કા દર્જા પાકર અધિક પરિપક્વ હો જાતી હૈ। સચમુચ માઁ બનકર આપકે ઉપર અધિક જિમ્મેદારી આ જાતી હૈ। અબ આપકો આપકે લાઇલે શિશુ કી દેખભાલ ભી કરની હૈ। અધિકતર માતાએ અપને બચ્ચે કે આહાર કો લેકર ચિંતિત રહતી હૈનું કી ઉસે માઁ કા દૂધ કબ તક પિલાના ચાહિએ? ઔર કયા દેના ચાહિએ? તથા કિતની માત્રા મેં દેના ચાહિએ? જો મહિલાએ સંયુક્ત પરિવાર મેં રહતી હૈનું, વે તો નાની, દાદી કે અનુભવોં સે શિશુ કી દેખભાલ અચ્છે સે કર સકતી હૈ। પરંતુ જો એકલ પરિવાર મેં રહતી હૈનું, તનું પ્રાય: પરેશાની કા સામના કરના પડતા હૈ। હમ યહું આપકી શંકાઓ કા સમાધાન કરને કી પૂરી કોણિશ કરેંગે। જિસસે આપકે લાઇલે કા બચપન હુંસતા-હેલતા રહે।

અથવા

પ્રશ્ન : ૫) નિર્મલિખિત પરિચ્છેદ કા ગુજરાતી મેં અનુવાદ કીજીએ।

સત્ય કી આરાધના કે લિએ હી હમારા અસ્તિત્વ, ઇસી કે લિએ હમારી પ્રત્યેક પ્રવૃત્તિ ઔર ઇસી કે લિએ હમારા પ્રત્યેક શવાસોરવાસ હોના ચાહિએ। એસા કરના સિખ જાને પર દૂસરે સબ નિયમ સહજ મેં હમારે હાથ લગ સકતે હોએં। ઉનકા પાલન ભી સરલ હો સકતા હૈ। સત્ય કે બિના કિસી ભી નિયમ કા શુદ્ધ પાલન અશક્ય હૈ। સાધારણત: સત્ય

का अर्थ सच बोलना मात्र ही समझा जाता है, लेकिन विशाल अर्थ में 'सत्य' शब्द का प्रयोग देखें तो विचार में, वाणी में और आचार में सत्य का होना ही सत्य है। इसे संपूर्णतः समझनेवाले के लिए जगत में और कुछ जानना बाकी नहीं रहता। उसमें जो न समाए वह सत्य नहीं है जान नहीं है। तब फिर उससे सच्चा आनंद तो हो ही कहाँ से सकता है? यदि हम इस कसौटी का उपयोग करना सिख जाएँ तो हमें यह जानने में देर न लगें की कौन सी प्रवृत्ति उचित है, कौन त्याज्य, क्या देखने योग्य हैं, क्या नहीं, क्या पढ़ने योग्य हैं, क्या नहीं।

प्रश्न : ६) नीचेना परिच्छेदनो हिन्दीमां अनुवाद करो :

(12)

માનવીના વિકાસમાં અભિયોસીથી વધુ અગત્યનો ભાગ ભજવ્યો છે. ઘણી બધી રીતે અભિ માનવીને આશીર્વાદરૂપ રહ્યો છે. તેના ઉપયોગો ઘણાં છે. ઉદ્ઘોગની શરૂઆત અભિથી થઈ. અભિયોસી માનવીને પ્રકાશ અને હુંફ આપ્યા. અભિની મદદથી માનવીએ અંધકારને હાંકી કાઢ્યો. તેણે મશાલ બનાવી. માનવીના ભલા માટે અભિ એ પ્રકૃતિનો મહાન ચમત્કાર હતો. પાંડા કે ડાળખીઓમાં ધર્ષણને કારણે અભિ પેદા થયો હતો. પછીથી માનવી પોતે જ અભિ પેટાવતા શીખ્યો. ધાતુઓને નરમ અથવા કઠળું બનાવવામાં પણ માનવીએ અભિનો ઉપયોગ કર્યો. તેણે અભિની મદદથી મિશ્ર ધાતુ પણ બનાવી. માનવીના જીવનમાં તેનું સ્થાન સૌથી અગત્યનું હતું. તેથી માનવી અભિને પૂજવા લાગ્યો. મનુષ્ય અભિની પૂજામાં અનેક પ્રકારની ધાર્મિક વિધિઓ કરતો રહ્યો. માનવીના જીવન અને ધરમાં આમ અભિ હંમેશા કેન્દ્ર સ્થાને રહ્યો.

અધ્યાત્મ

પ્રશ્ન : ६) નીચेनા પરિચ્છેદનો હિન્દીમાં અનુવાદ કરો :

સને ૧૯૩૮ના સપ્ટેમ્બરમાં મને સંદેશો મળ્યો કે, સરદારની ઈચ્છા છે કે તમારે નોકરીમાંથી છૂટા થઈ હવે ગુજરાતમાં આવી જવું. સરદારને હું કોઈ વખત મળોલો નહીં તેમજ તેમને ઓળખું પણ નહીં. છતાં મને એમણે આ પ્રમાણેનો સંદેશો મોકલ્યો. એ એમની નજર ક્યાં ક્યાં પહોંચતી હતી તેનો એક નમૂનો છે. એમ જ પ્રથમ એમણે શ્રી જયશંકર પિતાંબરદાસ ત્રિવેદીને પુનામાંથી પકડ્યા હતા. શ્રી ત્રિવેદી તો બહુ જાણીતી વ્યક્તિ હતા. મહત્વમાંથી માંડીને નાનામાં નાનો કોગેર્સી કાર્યકર્તાની કે સમાજ સેવક પુનામાં તેમનો જ મહેમાન થતો. સરદારશ્રીએ આણદમાં પેતીવાડી સંસ્થાનું કામ શરૂ કરાવ્યું અને તેનું સંચાલન લેવા ત્રિવેદી સરકારની નોકરીમાંથી નિવૃત્ત થઈ ગયા. ઉપરાંત સરદારને ગુજરાતમાં ગામડાંની સ્થિતિ પણ ફેરવવી હતી. મને સંદેશો મળ્યો. ત્યારે નોકરીમાં મારે સાડા પાંચ વરસ બાકી હતાં. પણ મેં કહેવડાવ્યું કે, અહીંથી છૂટો થઈ વહેલામાં વહેલો ગુજરાતમાં આવી જઈશ.

4